

Afdeling Contaminanten. 1983-04-07

RAPPORT 83.33 Pr.nr. 404.0440

Onderwerp: Het gehalte aan aflatoxine B₁
in rundveevoeders en grond-
notenschroot in 1982.

Verzendlijst: directeur, direktie VKA (V.d. Meijs, Kloet, Mol), sek-
torhoofd (2x), afdeling Contaminanten (4x), afdeling
Normalisatie (Humme), Projektbeheer, Projektleider, af-
deling Zware Metalen, afdeling Diergeneesmiddelen, af-
deling IR/EC/Hormonen, LAC stuurgroep Zuivelverontrei-
niging (20x), LAC werkgroep Mycotoxinen (15x).

Afdeling Contaminanten.

Datum: 1983-04-07

RAPPORT 83.33

Pr.nr. 404.0440

Project: Inventariserend onderzoek naar het voorkomen van microbiële toxinen.

Onderwerp: Het gehalte aan aflatoxine B₁ in rundveevoeders en grondnotenschroot in 1982.

Voorgaande verslagen: 81.21 d.d. 1981-03-03 en 82.57 d.d. 1982-07-09.

Doel:

Een overzicht geven van de besmetting van rundveevoeders en grondnotenschroot met aflatoxine B₁ in 1982.

Samenvatting/Conclusie:

Van alle geanalyseerde monsters (n=299) overschreden acht monsters rundveevoeder resp. 0,024-0,024-0,025-0,040-0,040-0,050-0,050-0,10 mg/kg aflatoxine B₁ en twee monsters grondnotenschroot resp. 1,3 en 1,6 mg/kg aflatoxine B₁ het maximaal toelaatbare gehalte aan aflatoxine B₁.

De in de voorgaande verslagperiode (1981) geconstateerde toename van het percentage positief geïdentificeerde monsters rundveevoeder (>0,005 mg/kg) is ook in deze verslagperiode waargenomen. In 1980 bedroeg het percentage positief geïdentificeerde monsters 20, in 1981: 34 en in 1982: 39.

Het grootste aantal positieve monsters wordt evenals in de voorgaande verslagperiode (1981) in de wintermaanden aangetroffen.

Uit de beschikbare gegevens was te constateren dat in positief geïdentificeerde monsters de verwerking van kokosschroot, palmpittenschroot, grondnotenschroot en babassusschroot t.o.v. 1981 was toegenomen. De hogere besmetting van de rundveevoeders met aflatoxine B₁ zal dan ook mogelijk op de verwerking van deze grondstoffen terug te voeren zijn.

Verantwoordelijk: ir L.G.M.Th. Tuinstra

Medewerkers/samenstellers: A.H. Roos, Th.C.H. van Neer

Projectleider: W. Haasnoot

Inleiding

Evenals in 1980 en 1981 zijn de resultaten van het aflatoxine B₁ onderzoek getabelleerd om een inzicht te verkrijgen in de mate van besmetting van rundveevoeders en grondnotenprodukten met aflatoxine B₁ (zie verslagen nr. 81.21 en 82.57 "Het aflatoxine B₁ gehalte in rundveevoeders en grondnotenschroot in 1980 cq. 1981").

Voor aflatoxine B₁ gelden in deze produkten de volgende toleranties:

- Rundveevoeders : 0,02 mg/kg bij een vochtgehalte van 12% (Bijlage bij de Verordening Vvr ongewenste stoffen en produkten 1975).
- Grondnotenschroot: 1,0 mg/kg op produktbasis (Besluit Vvr ongewenste stoffen en produkten 1975).

Monstermateriaal

De monsternamen werden verzorgd door de Algemene Inspectiedienst en de Dienst Invoerrechten en Accijnzen.

Door de Algemene Inspectiedienst werden 220 monsters rundveevoeder en 9 monsters grondnotenschroot aangeboden; door de Dienst Invoerrechten en Accijnzen werden 70 monsters grondnotenschroot aangeboden.

Methode

De monsters werden onderzocht zoals beschreven in Intern Voorschrift F-21, 1e oplage d.d. 1975-09-30. Het gemalen produkt werd geëxtraheerd met chloroform en het extrakt werd zonder clean-up, direkt aan tweedimensionale dunnelaagchromatografie onderworpen.

De laagst aantoonbare hoeveelheid aflatoxine B₁ bedroeg 0,2 ng, hetgeen overeenkomt met een detektielgrens van 0,005 mg/kg bij een vochtgehalte van 12%, voor rundveevoeders.

Voor grondnotenschroot werd een detektielgrens van 0,1 mg/kg op produktbasis aangehouden.

Van de positief bevonden monsters werd het gehalte bepaald door middel van fluorescentiemeting met behulp van de Zeiss Chromatogram Spectralphotometer KM 3.

Monsters met gehalten hoger dan de genoemde toleranties werden bevestigd volgens EEG-methode nr. 76/372/EEG.

Resultaten/Discussie

In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de resultaten.

Tabel I. Het aflatoxine B₁ gehalte in rundveevoeder en grondnotenschroot in 1982.

Produkt	Detektiegrens	Mediaan	90%-waarde	Range	n	positieve monsters	Aantal overschrijdingen
	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg		%	
Rundveevoeder	0,005	<0,005	0,014	<0,005-0,1	220	39	8
Grondnotenschroot	0,1	0,2	0,8	<0,1-2,2	79	62	2

In bijlage 1 worden de afzonderlijke resultaten gegeven voor het aflatoxine B₁ gehalte in rundveevoeder en in bijlage 2 voor grondnotenschroot.

In onderstaande tabel zijn de samengevatte resultaten van 1980, 1981 en 1982 ter vergelijking bij elkaar gezet.

Tabel II. Vergelijking resultaten 1980, 1981 en 1982.

Verslag periode	Produkt	Mediaan	90%-waarde	n	positieve monsters	Aantal overschrijdingen
		mg/kg	mg/kg		%	
1980	rundveevoeder	<0,004	0,008	193	20	2
1981	rundveevoeder	<0,004	0,008	226	34	3
1982	rundveevoeder	<0,005	0,014	220	39	8
1980	grondnotenschroot	0,1	0,9	64	55	5
1981	grondnotenschroot	0,1	0,5	35	77	2
1982	grondnotenschroot	0,2	0,8	79	62	2

In deze tabel kan men waarnemen dat in het afgelopen jaar bij de rundveevoeders het aantal overschrijdingen van de vastgestelde norm (0,02 mg/kg aflatoxine B₁ bij een vochtgehalte van 12%) een toename vertoont.

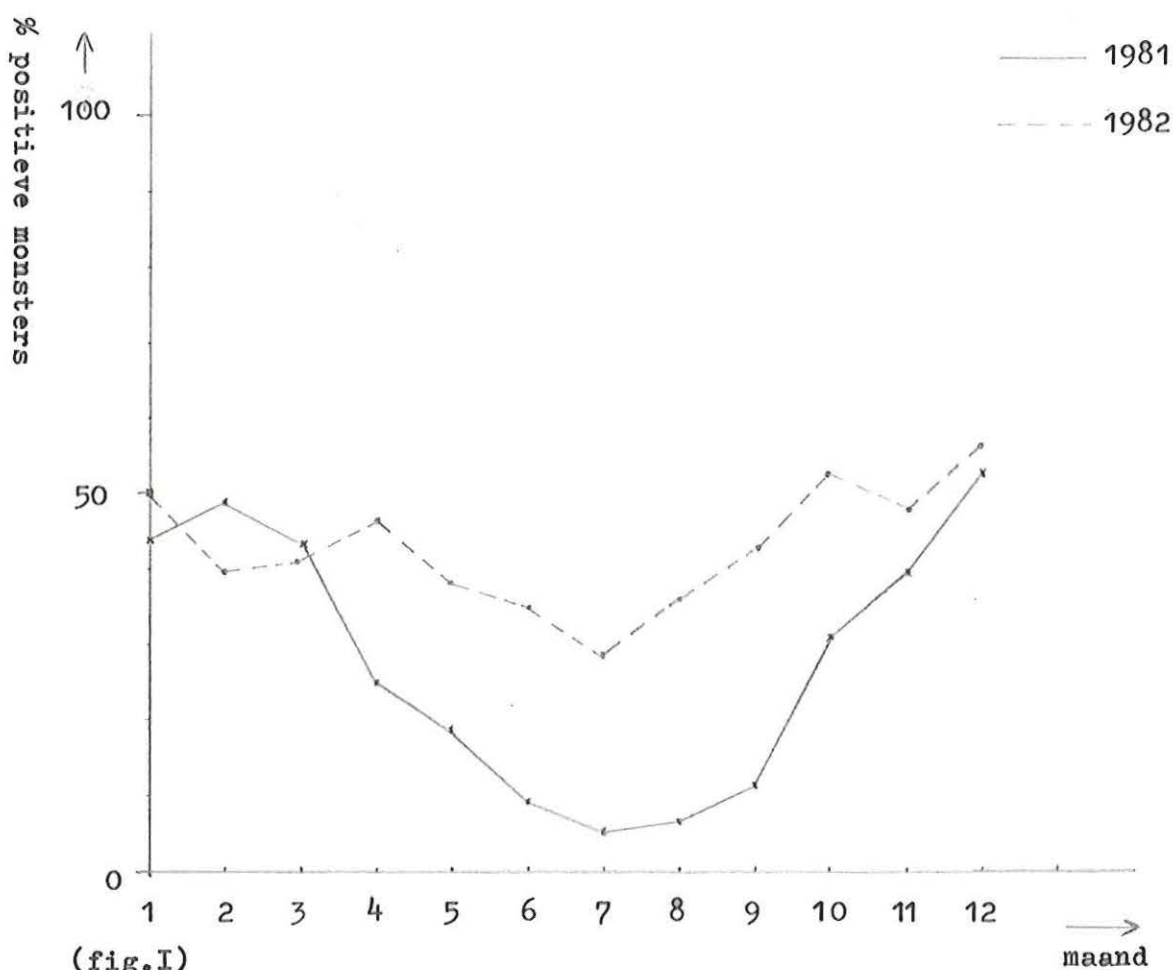
Bij grondnotenschroot daarentegen is dit niet het geval.

In figuur I is het percentage positieve monsters per maand grafisch weergegeven, zowel voor 1981 als voor 1982.

In beide verslagperiodes worden de meeste positieve monsters in de wintermaanden aangetroffen.

In tegenstelling tot de verslagperiode 1981 is het verschil in positieve monsters tussen zomer- en wintermaanden dit jaar aanmerkelijk kleiner.

(fig.I)

Als mogelijke bronnen voor de contaminatie van rundveevoeders met aflatoxine B₁ worden o.a. vermeld grondnoten, babassus, kokosprodukten, palmpitprodukten, maisprodukten, katoenzaadschroot en citruspulp (1, 2).

Met behulp van de door de AID opgegeven samenstelling is voor de positief geïdentificeerde monsters nagegaan in hoeverre bovengenoemde produkten werden verwerkt.

Tabel III geeft hiervan een overzicht.

Tabel III. Verwerking grondstoffen in positieve monsters

Grondstof	Verwerkt in positieve rundveevoeders (%)		Verwerkingspercentage
	1981	1982	range in %
Maisprodukten	*	90	5-60
Citruspulp	*	80	4-36
Kokos	56	87	3-33
Palmpitten	28	51	3-20
Grondnoten	9	27	3-15
Babassus	5	9	3-10
Katoenzaad	*	0	

* niet bepaald

In vergelijking met 1981 is er een toename in verwerking van kokos, palmpitten, grondnoten en babassus.

De hogere besmetting van de rundveevoeders met aflatoxine B₁ zal dan ook mogelijk op de verwerking van deze grondstoffen terug te voeren zijn.

Literatuur

1. LAC 82.48 - Notitie van het Produktschap voor Veevoeder,
's-Gravenhage, d.d. 1981-11-23. Ref: JdH/Cs.
2. LAC 78.246 - Aflatoxine in de voedselketen van het Nederlands Melk-
vee, d.d. 1978-11-13. Ref: K/Cs.

Het aflatoxine B₁ gehalte in rundveevoeders.

RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁
10241	-	15802	-	19892	-
10343	-	16014	-	19943	-
10530	-	16196	-	19946	-
10562	-	16200	0,014	19947	-
10563	-	16202	0,005	19948	-
10615	0,008	16331	-	19949	-
10729	0,005	16501	0,024	19951	-
10730	-	16647	0,008	20001	-
10731	-	16648	-	20002	-
10735	-	16776	-	20350	0,016
10736	0,008	16781	-	20352	-
11142	-	16783	-	20577	-
11145	-	16785	0,005	20581	-
11146	0,008	17032	-	20820	-
11147	-	17148	-	20822	0,017
11320	-	17150	-	20823	0,009
11743	0,009	17477	-	21060	-
11744	-	17481	0,016	21062	-
12002	0,009	17482	-	21063	-
12011	-	17483	-	21302	0,010
12352	-	17942	-	21304	0,008
12355	-	17945	-	21306	-
12704	-	18025	0,016	21307	-
12706	-	18026	0,010	21461	-
12707	0,005	18029	-	21639	-
12716	0,006	18031	0,012	21687	0,012
12846	-	18035	-	21922	-
12849	-	18119	-	21923	-
13334	-	18242	-	21934	-
13493	-	18245	-	22151	-
13494	-	18266	-	22153	-
13727	0,025	18267	0,008	22284	-
13730	0,013	18318	0,006	22285	-
13731	0,012	18319	-	22359	-
14063	0,017	18320	-	22598	-
14127	-	18590	-	22834	-
14252	0,009	18752	0,016	22988	-
14257	-	18754	-	22992	-
14502	-	19145	0,010	23244	0,006
14507	-	19146	0,018	23357	0,018
14673	-	19147	0,006	23368	0,015
14675	-	19150	-	23369	0,008
14680	0,008	19152	0,007	23667	-
15236	-	19153	-	23834	0,017
15239	0,005	19427	-	24032	-
15311	0,005	19525	-	24036	-
15428	-	19530	-	24412	-
15430	0,005	19534	-	24666	0,009
15431	-	19688	0,009	24671	-
15432	-	19691	-	24673	-
15526	-	19693	0,010	24811	-
15784	0,005	19890	0,008	25110	0,009

Het aflatoxine B₁ gehalte in rundveevoeders.

RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁
25111	0,007	29686	0,050		
25117	0,040	30090	0,007		
25597	0,010	30092	0,009		
25598	"	30095	0,040		
25667	0,006	30562	0,050		
25669	0,015	30699	"		
25874	"	30700	"		
25875	"	30701	"		
25877	"	31354	0,014		
25944	"	31830	0,014		
26076	0,010	31995	"		
26153	"	32311	"		
26154	0,011	32720	0,013		
26372	0,009	32723	0,007		
26373	0,009	33640	0,005		
26602	"	33642	0,012		
26783	"	33894	0,006		
27040	0,024	34088	0,018		
27403	0,014	34090	0,010		
27682	0,006	34091	"		
27900	"	34095	"		
27905	0,100	34425	"		
28046	"	34426	0,011		
28048	0,006	34428	0,011		
28049	0,007				
28230	"				
28495	0,019				
28498	"				
28501	0,008				
28506	"				
28508	"				
28884	"				
28887	"				
28891	0,019				
29224	"				
29226	"				
29450	"				
29680	0,011				
29681	"				
29682	"				

N = 220

Alle aflatoxine B₁ gehalten zijn uitgedrukt in mg/kg bij een vochtgehalte van 12%. Gehalten kleiner dan de detectiegrens (0,005 mg/kg) zijn weergegeven d.m.v. een streepje (-). Monsters die de tolerantie van 0,02 mg/kg bij een vochtgehalte van 12% overschreden zijn onderstreept.

Het aflatoxine B₁ gehalte in grondnotenschroot.

RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	Herkomst	RIKILT nummer	Aflatoxine B ₁	Herkomst
10094	<0,1	Soedan	19640	<0,1	Senegal
12055	0,3	Soedan	20472	<0,1	Senegal
12707	<0,1		21481	<0,1	Argentinië
13405	0,3	Argentinië	21482	<0,1	Argentinië
13587	0,2	Argentinië	21517	<0,1	Argentinië
13588	0,2	Argentinië	21518	<0,1	Argentinië
13589	0,2	Argentinië	21623	<0,1	Argentinië
14557	0,2	Argentinië	21624	<0,1	Argentinië
14720	0,5	Soedan	21625	<0,1	Argentinië
14721	1,6	Soedan	21932	<0,1	Senegal
14722	0,7	Soedan	21933	<0,1	Soedan
15055	1,3	Brazilië	22105	<0,1	Argentinië
15228	0,9	Senegal	22106	<0,1	Argentinië
15229	0,3	Argentinië	22107	<0,1	Argentinië
15429	<0,1		22133	<0,1	Senegal
15552	0,2	Argentinië	22973	0,5	Soedan
15631	0,3	Argentinië	22974	0,5	Soedan
15782	0,9	Soedan	22990	<0,1	
15783	0,4	Soedan	23571	<0,1	Argentinië
15992	0,2	Argentinië	23572	<0,1	Argentinië
15993	0,2	Argentinië	24217	<0,1	India
16327	<0,1		25118	0,9	
16618	0,5	Senegal	25170	0,2	Senegal
16716	2,2	Brazilië	25171	0,2	Senegal
16717	<0,1	Brazilië	25890	0,1	Soedan
16718	<0,1	Brazilië	25891	0,4	Soedan
16768	<0,1	Brazilië	25892	0,5	Soedan
16769	<0,1	Brazilië	25893	0,1	Soedan
17480	0,7		25894	0,4	Soedan
17576	0,7	Senegal	25895	0,5	Senegal
17577	1,0	Senegal	26422	0,6	Senegal
17960	0,7	Senegal	26423	0,5	Senegal
17961	0,7	Senegal	29368	0,4	Soedan
18118	0,1		29369	0,6	Soedan
19387	0,9	Soedan	29685	0,4	
19388	0,7	Soedan	30561	0,7	
19439	0,7	Soedan	32186	<0,1	Senegal
19440	0,8	Soedan	33217	0,6	Soedan
19638	<0,1	Senegal	33218	0,6	Soedan
19639	<0,1	Senegal			

n = 79

Alle aflatoxine B₁ gehalten zijn uitgedrukt in mg/kg op produktbasis. Monsters die de tolerantie van 1,0 mg/kg op produktbasis overschreden zijn onderstreept.